

MÍTOSZ VAGY VALÓSÁG? A NETGENERÁCIÓ JELLEMZŐI MAGYARORSZÁGON

Fehér Péter *, Hornyák Judit **

* ELTE BTK Informatikai és Könyvtártudományi Intézet, Informatika Tanszék

** Teleki Blanka Közgazdasági Szakakadémia

Kulcsszavak: netgeneráció, internet, web 2.0

A nemzetközi szakirodalomban az ezredforduló körül jelentek meg az első utalások arra, hogy felnövekvőben van egy olyan nemzedék, amely már beleszületett egy infokommunikációs eszközökben gazdag környezetbe (Tapscott, 1996, 2008; Prensky, 2001). Ezen víziókat felmutató munkák tanulmányozása (és a TENEGEN nevű Leonardo Program támogatása) ösztönzött bennünket arra, hogy tudományos igényű vizsgálatba kezdjünk annak feltárására, mennyiben felel meg a hazai helyzet az itthon is egyre többet idézett angolszász szakirodalom által felvázolt képek.

A kutatás első lépéseként a 2009 október-novemberében történt adatfelvétel (N=1089) egyes eredményeit dolgoztuk fel, majd – részben erre is támaszkodva – 2009 februárjától újabb online adatfelvételt bonyolítottunk le. A kutatás céljai a következők:

- a netgeneráció számítógép-használati szokásainak vizsgálata,
- a netgeneráció internet- és mobileszköz-használati szokásainak vizsgálata,
- a szabadidős tevékenységek és a szociális kapcsolatok elemzése.

Kérdőívünk 35 kérdést tartalmazott, amelyek fő témakörei:

- a felmérésben részt vevő tanulók háttéradatai (nem, életkor, lakóhely, iskolatípus, szülők végzettsége, internet-hozzáférés, van-e saját számítógépe),
- otthoni tevékenységek körének feltérképezése,
- közösségi oldalak/msn/skype használata,
- Internethasználati szokások feltérképezése.

A kutatás fő hipotéziseként azt fogalmaztuk meg, hogy a vizsgált életkori csoport (az 1985 után születettek – az ún. 'netgeneráció') tulajdonságai jelentősen különböznek a külföldi szakirodalom által vázolt mintától. Az eredmények szerint az angolszász országok jelenleg középiskolás korosztályának (pl. Kennedy, Dalgarno, Gray, Judd, Waycott és munkatársai, 2007) is csak egy része valóban digitális bennszülött, a magyar netgenerációnak tartott nemzedék tagjainak nagy többsége továbbra is csupán digitális bevándorló.

A magyar netgeneráció az alábbi jellemzőkkel írható le:

- Alapvetően szórakozás (film- és zeneletöltés, beszélgetés, játék) céljára használja a számítógépet és az internetet, illetve a mobileszközöket.
- Kiemelten fontos számukra egy bizonyos közösséghez, csoporthoz tartozás, ezen csoportok értékrendjének elsajátítása, normáinak követése – akár kritikátlanul is.
- Az internetes adatbázisokat, az interneten történő ügyintézését nem használják.
- Tudásszerzésre, ismeretbővítésre, az iskolai tanulás kiegészítésére önállóan alig használják a web lehetőségeit. (Az okok feltárása további vizsgálódások kiinduló pontja lehet.)

Az előadás során részletesen, statisztikai elemzések alapján ismertetjük az eredményeket, és felvázoljuk a magyar netgeneráció valódi profilját a témakör első, átfogó hazai empirikus kutatása alapján. Az eltérések okainak megállapítása további kutatásokat igényel, amelyek eredményeként egyúttal az is meghatározható, milyen lépések szükségesek ahhoz, hogy ezen korosztály leendő munkaerő-piaci versenyképessége erősödjék, behozza lemaradását és felzárkózzék külföldi társaihoz.

A kutatást támogatta: Prompt-H Számítástechnikai Kft.